

08 iunie 2015

Dj8 nr. 243

AVIZ

la proiectul legii cu privire la Agentul guvernamental

(nr. 179 din 05.05.2015)

În conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii privind actele legislative nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, Direcția generală juridică a examinat proiectul legii sus-numit și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fapt ce corespunde art.73 din Constituție. Scopul proiectului constă în actualizarea competențelor Agentului guvernamental, practicilor de reprezentare a Republicii Moldova la Curtea Europeană și a procesului de executare a hotărârilor și deciziilor Curții.

2. Din punct de vedere conceptual, atragem atenție asupra faptului că denumirea proiectului de lege nu coincide cu textul acestuia deoarece conținutul propriu zis al proiectului reglementează două obiecte separate. Considerăm că proiectul de lege trebuie să prevadă norme ce țin de numirea, drepturile, obligațiile și destituirea agentului guvernamental. Executarea Hotărârilor și deciziilor Curții Europene, precum și răspunderea pentru încălcările Convenției, trebuie să fie prevăzute într-o lege separată, deoarece normele menționate depășesc competențele agentului guvernamental.

3. Întru respectarea principiului accesibilității, considerăm oportun includerea în proiectul de lege și a unui articol care ar reglementa noțiuni de bază utilizate în legea respectivă. Însuși noțiunea de "Agent guvernamental" nu este definită. La fel, este de menționat că legislația națională nu definește termenul "măsuri interimare" prevăzut în art.13 din proiect.

4. Luînd în considerație statutul Agentului guvernamental și numirea acestuia de către Guvern, considerăm oportun de a stabili prin lege termenul de activitate al acestuia. Potrivit art.7 din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, mandatul demnitarului este de 4 ani, dacă un alt termen nu este stabilit prin Constituție sau prin legea specială ce

reglementează activitatea acestui demnitar. Exercitarea funcției de demnitate publică nu este limitată de un anumit număr de mandate, cu excepția cazurilor când legea specială ce reglementează activitatea demnitarului prevede altfel. Reieșind din faptul că Agentul guvernamental este numit de către Guvern, la propunerea ministrului justiției, ar fi oportun de a stabili termenul de 4 ani pentru exercitarea mandatului respectiv.

5. Potrivit normei de la art.4 alin.(3) lit.b) din Legea privind actele legislative, la elaborarea, adoptarea și aplicarea actului legislativ se respectă principiile consecutivității, stabilității și predictabilității normelor juridice. Art.19 lit.e) din legea respectivă prevede că terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia. Reieșind din normele citate, se propune substituirea textului de la art.2 alin.(1) lit.g) cu textul următor: ”apt din punct de vedere medical pentru executarea atribuțiilor conform certificatului medical de sănătate eliberat conform legislației în vigoare” întru corespundere cu cadru legislativ adoptat în ultimii ani.

Cu referire la art.4 lit.h) întru evitarea caracterului coruptibil al normei respective, considerăm oportun stabilirea cazurilor concrete de eliberare din funcție, într-un articol separat. Mai mult ca atât, este de menționat faptul că lit.a)-g), la fel, prevăd norme potrivit cărora persoana este eliberată din funcție.

6. La art.5 alin.(4) nu este clară și necesită a fi concretizată sintagma ”proceduri naționale” precum și ”redeschiderea acestora”. Adresarea la CEDO poate avea loc doar în urma pronunțării unei decizii definitive, prin urmare nu este clar ce fel de proceduri naționale pot fi ”redeschise”, proceduri judiciare?

Cu referire la alin.(5) din același articol este necesar de a concretiza denumirea Direcției seful căreia va exercita temporar atribuțiile Agentului guvernamental în cazurile enumerate în articolul respectiv.

7. Considerăm necesară specificarea tipului de asigurare a activității Agentului guvernamental în denumirea art.7 din proiect prin analogie cu art.8.

Alin.(3) din art.7 prevede că procurorii și alți funcționari publici pot fi detașați în subdiviziunea specializată să asigure activitatea Agentului guvernamental la propunerea Agentului guvernamental și cu acordul ministrului justiției, în condițiile stabilite de lege. Este de menționat că art.33 alin.(2) din Legea nr.294/2008 cu privire la Procuratură care stabilește statutul procurorului, prevede că detașarea procurorului se face numai cu acordul lui, dacă legea nu prevede altfel. Potrivit art.64 alin.(3) din legea respectivă, procurorul poate fi detașat din funcție, cu consimțământul său, pentru îndeplinirea unei funcții în cadrul Institutului Național al Justiției, pe un termen de până la 18 luni, care poate fi prelungit cu cel mult 18 luni. Pentru îndeplinirea atribuțiilor Procuraturii,

procurorul poate fi detașat și în alte instituții. Alin.(7) stabilește că deciziile privind transferarea, delegarea și detașarea procurorului se iau de către Procurorul General. Prevederile privind detașarea procurorului se conțin și în proiectul Legii cu privire la Procuratură nr.202/2015 adoptat în prima lectură. Potrivit art.53 alin.(4) din proiect, procurorul poate fi detașat din funcție, cu consimțământul său pentru îndeplinirea unei funcții în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor, Institutului Național al Justiției, ca Agent Guvernamental, în cadrul instituțiilor internaționale, ale Uniunii Europene, ale altor state sau în scopul desfășurării activităților în proiecte finanțate de aceste instituții, pe un termen de până la 4 ani. Alin.(8) din același articol prevede că decizia privind detașarea procurorului se ia de către Procurorul General cu acordul Consiliul Superior al Procurorilor.

Reieșind din cele expuse este necesar de a corela normele citate cu prevederile alin.(3) al art.7 din proiect.

La fel, considerăm necesară concretizarea sintagmei ”și alți funcționari publici” care pot fi detașați. În caz, dacă este vorba de funcționarii publici din cadrul ministerului justiției, aceștia pot fi detașați oricum, în baza Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

8. Potrivit normei de la art.19 lit.e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia. Reieșind din norma citată propunem la art.12 alin.(2) din proiect substituirea cuvintelor ”este consultată” cu cuvintele ”este coordonată” prin analogie cu prevederile art.11 alin.(3).

Din prevederile proiectului nu este clar dacă coordonarea respectivă se va face în mod verbal sau în scris, și dacă ca rezultat va fi emis un document aprobat de către Guvern sau alte autorități cărora li se atribuie ca învinuire pretinsă încălcarea drepturilor reclamantului.

9. Proiectul de lege prevede termenul concret de achitare a sumelor acordate prin hotărârile și deciziile Curții Europene, însă nu prevede termen pentru executarea măsurilor cu caracter general de către autoritățile implicate.

10. Norma de la art.20 alin.(2) conține elemente de coruptibilitate și admit interpretări abuzive deoarece nu este clar în ce cazuri poate fi asigurată traducerea unei hotărâri sau decizii a Curții Europene împotriva unui alt stat.

11. La art.22 alin.(1) nu este clar dacă se face referire la un Regulament care deja este aprobat de Parlament. În acest caz se va indica numărul regulamentului menționat. În caz dacă acesta urmează a fi aprobat, este necesar de a concretiza autoritatea care va elabora regulamentul respectiv.

Cu referire la alin.(2) din același articol, este de menționat că cuvântul ”periodic” necesită a fi concretizat întru respectarea prevederilor art.3 alin.(2) din Legea privind actele legislative care prevede că actul legislativ trebuie să respecte condițiile legalității, accesibilității, preciziei și, o dată intrat în vigoare, este executoriu și opozabil tuturor subiectelor de drept. Aceeași obiecție se referă și la norma de la art.23 alin.(1) din proiect.

12. Cu referire la art.23 alin.(2) din proiect, utilizarea cuvântului ”poate” are un caracter coruptibil și admite interpretări abuzive.

13. La art.24 din proiect cuvintele ”autorităților publice” se vor substitui cu cuvântul ”Parlamentului” întru respectarea condițiilor de precizie a actului legislativ.

14. La art.25 alin.(1) este necesar de a exclude cuvintele ”pot fi” din considerente că tragerea la răspundere trebuie să fie o normă imperativă și prestabilită și nu o decizie care poate fi luată la discreția autorității care urmează să decidă asupra aplicării răspunderii.

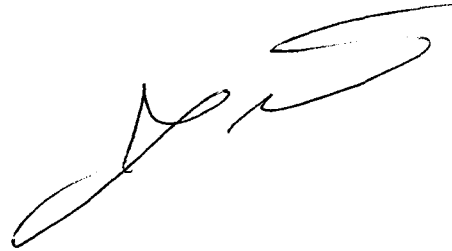
Aceeași obiecție privind excluderea cuvântului ”poate” se referă și la norma de la art.26 alin.(4), art.28 art.28 alin.(1) și alin.(2), art.29 alin.(1) și alin.(2), aceștia avînd un caracter coruptibil și care admit interpretări abuzive.

15. Cu referire la prevederile art.27 alin.(1) și alin.(2) din proiect atenționăm că este prevăzut dreptul de regres împotriva persoanei din cauza căreia a fost încălcată Convenția. Considerăm, că dreptul de regres este necesar de imputat nu doar împotriva acestei persoane, deoarece înainte de a ajunge cauza pe rol la CEDO, aceasta parcurge toate instanțele naționale. Judecătorii din primă instanță, colegiile Curților de Apel și Recurs ar trebui să răspundă proporțional vinovăției sale în egală măsură ca și funcționarul care a încălcat propriu-zis prevederile Convenției.

Considerăm oportun de a completa proiect cu norme referitoare la dreptul de regres împotriva magistraților sau a altor persoane care au acționat ilegal în cauzele în care Republica Moldova a fost condamnată sau care au impus soluționarea amiabilă sau formularea unei declarații unilaterale.

16. Art.30 alin.(2) lit.a) din proiect prevede că Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege. Însă autorul nu a respectat prevederile art.23 alin.(2) lit.f) din Legea nr.780/2001, care prevede că dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ va cuprinde și lista actelor condiționate ce necesită a fi elaborate sau revizuite în legătură cu adoptarea actului legislativ

Direcția generală juridică consideră că proiectul de lege poate fi înaintat spre examinare în ședință plenară a Parlamentului, luând în considerație obiecțiile expuse pe marginea proiectului.

Șef Direcție
Ion Creangă

Ex. L. Bordei
Tel. 23-86-53